

Ústav experimentálnej psychológie SAV, Koceľova 15, Bratislava

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 1975

Prerokované na schôdzi ústavnej rady dňa 16.XII.1975
a plenárnej schôdzi ústavu dňa 16.XII. 1975.

Spracovanie podľa Smerníc Predsedníctva SAV, č.4/1975

Ú v o d

V roku 1975 sa činnosť ústavu koncentrovala na završenie úloh päťročného výskumného plánu, na prehĺbenie ideologickej a angažovanej činnosti pri príležitosti 30. výročia oslobodenia ČSSR a na podujatia zamerané na 20. výročie vzniku ústavu. Okrem záverečných správ, analytických štúdií pracovníci ústavu vydali 4 knižné publikácie.

Veľa úsilia sa vyvinulo na koncepcnú prípravu štátneho plánu výskumu na 6. päťročnicu a na jeho perspektívnu realizáciu aj v oblasti medzinárodných dohôd o spolupráci.

Naďalej však trvá kritická priestorová situácia, pretože aj napriek formálnemu prideleniu ďalších priestorov k realizácii v skutočnosti nedošlo.

I. PLNENIE UZNESENÍ XIV. ZJAZDU KSČ A ĎALŠÍCH DOKUMENTOV

Uznesenia XIV. zjazdu KSČ, príslušných plén ÚV KSČ a ÚV KSS /najmä o spoločenských vedách a vedeckotechnickom rozvoji/, rozpracované na podmienky ústavu predovšetkým v akčnom pláne ústavu na r. 1975 sa splnili takto:

Ustanovením novej ZO KSS pri Ústave experimentálnej psychológie SAV /v dôsledku rozčlenenia bývalej ZO/ došlo k výraznému posilneniu vedúcej úlohy strany, k účinnému usmerňovaniu a riešeniu základných koncepčných, kadrových a organizačných úloh.

Ústav pripravil a vydal publikáciu "Metodologické problémy psychológie v rozvoji európskych socialistických krajín" /editor D. Kováč, Vydavateľstvo Veda, Bratislava 1975/, ktorá predstavuje aj rozpracovanie kategórií psychológie z pozície ^{marxistickej} metodológie a kritiku buržoázných koncepcií v psychológii, je v našich podmienkach prvou spoločnou publikáciou popredných psychológov socialistických krajín. Táto angažovaná kniha bola súčasťou konferenčných materiálov IV. celoštátneho psychologického zjazdu, čím sa sprístupnila prakticky všetkým psychológom v Československu. Okrem toho v pôvodnej vedeckej tvorbe vzniklo v ústave 8 štúdií s výrazným ideologickým zameraním.

Naďalej sa prehľbovalo ideologické vzdelávanie pracovníkov ústavu formou účasti na vnútrostraníckej výchove a na filozoficko-metodologických seminároch /bolo ich 6 a diela klasikov marxizmu-leninizmu sa na nich doplňovali súčasnou sovietskou filozofickou produkciou/. Novým momentom v činnosti ústavu bolo, že do individuálnych plánov pracovníkov sa zahrnula angažovaná publicistika. Výsledkom toho je, že k členom strany prispievajúcim pravidelne do straníckej tlače a hromadných oznamovacích prostriedkov prítudli ďalší, najmä mladí pracovníci. Svedčí o tom 50 angažovaných publikácií za tento rok.

Všetci členovia strany pracovali ako lektori vyšších straníckych orgánov a v rámci rôznych funkcií vykonávali rozsiahlu politickú prácu. Komunisti ústavu mali významný vplyv

na ideologickú oblasť psychologickéj práce a propagandistickej činnosti aj v mimoústavnej sfére. Viacerí pracovníci ústavu pracovali ako lektori Socialistickej akadémie vied a vedeckí pracovníci ako lektori cyklického vzdelávania vedúcich pracovníkov viacerých rezortov.

Významným prínosom pre politickú činnosť v ústave bolo založenie SZM. Členovia odbočky vyvíjali činnosť najmä ako lektori Obv. výboru SZM pre politicko-výchovné školenie.

V ústave nebolo pracovníka, ktorý by sa nezúčastnil niektorej z foriem politického vzdelávania /stredný stupeň, základný stupeň straníckej výchovy, školenia ROH, SZM a SZŽ/.

Na pracovisku rozširuje a skvalitňuje hnutie "Každý po socialisticky". Roku 1975 bolo do neho zapojené 11 pracovníkov /33 %/. Na počesť 30. výročia oslobodenia ČSSR sa rozvinulo osobitné záväzkové hnutie, začleňujúce dva výskumné projekty zamerané na aktuálne politické úlohy, ďalej propagandistickú činnosť, popularizáciu sovietskej literatúry, expertízy pre podniky a iné. Splnenie týchto záväzkov výrazne prispelo k zvýšeniu politického pôsobenia ústavu navonok.

Pracovisko venovalo značnú pozornosť zostaveniu akčného plánu, v ktorom bolo 18 konkrétnych úloh v rámci vedecko-výskumnej činnosti, angažovanej činnosti, prispievania praxi, vedecko-organizačnej činnosti a podujatí k 20. výročiu vzniku ústavu. Hoci išlo o neobyčajne náročné úlohy, vďaka uvedomelosti a iniciatíve pracovníkov, všetky body akčného programu boli do konca roku splnené. Prispelo to najmä k splneniu centrálnych úloh ústavu - kvalitnému a predčasnému ukončeniu záverečných výskumných správ za päťročnicu a k prenikaniu psychologických poznatkov do socialistickej spoločenskej praxe.

Roku 1976 sa predpokladá začatie práce na novej čiastkovej téme štátneho plánu: "Kritika niektorých neobehavioristických koncepcií a humanistickej psychológie", ktorá sa bude riešiť v spolupráci s Psychologickým ústavom AV ZSSR. Na počesť XV. zjazdu KSČ sa rozvinulo záväzkové hnutie, ktorým sa má kvalitatívne obohatiť socialistické súťaženie na pracovisku. V spolupráci so straníckou skupinou ústavu plánuje sa priviesť filozoficko-metodologické semináre na vyššiu úroveň, a to aj preberaním ideologicky angažovaných prác psychologického charakteru ako aj vlastnou produkciou v tomto smere.

II. PLNENIE PLÁNU VÝSKUMNÝCH PRÁČ A VÝSLEDKOV VEDECKO- -ORGANIZAČNEJ ČINNOSTI

1. Úlohy štátnych programov základného výskumu:

VI-7-2/2 Korelácie niektorých fyziologických, endokrinologických a psychických procesov v záťažových situáciach /psychologická časť/

Zodpovedný riešiteľ: J. Daniel a 4 pracovníci

Terénny a laboratórny výskum bol doplnený o škály DOZ /škála pre zisťovanie odolnosti voči psychickej záťaži/, ktorých validita sa preverila u 60 osôb. Súhrnné údaje z predchádzajúcich meraní u parašutistov sa integrovali pomocou faktorovej analýzy, kde sa zistili významové korelácie medzi psychologickými a endokrinnými parametrami a osvedčením sa v praxi.

VI-7-3/4 Vplyv prostredia na psychofyziologické regulačné funkcie organizmu

Zodpovedný riešiteľ: A. Uherík a 5. pracovníci

Uskutočnili sa 3 výskumné projekty, v ktorých sa autoregulácia sledovala pomocou analýzy kriviek BRK. Zistilo sa, že vyššie poznávacie procesy vyvolali bilaterálnu asymetriu BRK, ďalej sa ^{zistila} neadekvátne reaktivita u astmatikov s ťažším stupňom ochorenia a výraznejší vplyv autoregulačného mechanizmu v simulovaných vysokohorských podmienkach.

VII-2-5/6 Vplyv laterálnej preferencie na správanie

Zodpovedný riešiteľ: D. Kováč a 6 pracovníkov

Uskutočnil sa rozsiahly výskum na takmer reprezentatívnom výbere pubescentov čiastočne aj z českých zemí pomocou výpovedových a funkčných skúšok v osobnostnom kontexte. Uskutočnili sa sondy do laterálno-preferenčnej situácie u nepočujúcich osôb, ktoré ukázali celý rad laterálno-preferenčných osobitostí. Zvláštnosti vo vývine ručnosti sa zistili aj v skupine recidivistov. Sondačne sa začali vyvíjať nové metódy pre výskum laterálnej preferencie u detí v období zaškolenia.

VII-2-5/11 Pamäť ako premenná pri experimentálnom sledovaní rôznych parametrov správania

Zodpovedný riešiteľ: I. Šípoš a 5 pracovníkov

Uskutočnila sa taxonomizácia slov, potrebných pre experimenty s kategorizáciou pri pamäti. Výskum znovuzistenia prísloví umožnil globálny prístup k semantickému kódovaniu. Zistili sa ďalšie osobitosti úmyselného zabúdania. Skúmalo sa kódovanie simultánne podávaných informácií v závislosti od veku osôb.

VIII-1-4/6 Psychologické aspekty systému človek-počítač

Zodpovedný riešiteľ: M. Stríženec a 3. pracovníci

Analýza činnosti a nárokov na operátora pri riadení počítača /pomocou časovej snímky, psychodiagnostického vyšetrenia a hodnotenia pracovnej úspešnosti/ ukázala, že v porovnaní s klasickým výpočtovým strediskom sú tu menšie nároky na manipuláciu a väčšie nároky na sledovanie a komunikáciu. V laboratórnom skúmaní myslenia programátora sa získali protokoly z "myslenia nahlas", ktoré sa spracovali pomocou analýzy semantických celkov a metódami teórie grafov.

✕

Dosiahnuté výsledky vedecko-výskumnej činnosti vysoko prekračujú plánované ciele ako aj kvantitatívne ukazovatele plánu, diferencovane stanovené pre jednotlivých pracovníkov /plánovacie minimum pre každého výskumného pracovníka tvorili jedna pôvodná štúdia, jeden popularizačný článok, jedna recenzia a jeden angažovaný príspevok/. Vedúci oddelenia uskutočnili kontrolu plánu štvrťročne, riaditeľ polročne. Najdôležitejšiu kontrolu však predstavovali oponentúry záverečných správ za päťročnicu, vypracované zodpovednými riešiteľmi každej z vyšeuvedených úloh. Oponentúry sa uskutočnili v júni a septembri t.r. s jednoznačne kladnými výsledkami.

Za najdôležitejšie výsledky v r.1975 možno považovať:

a/ integračné štúdie o zástoji párovej činnosti vo vývoji človeka, žijúceho v pravopreferujúcom prostredí. Poznatky majú

interdisciplinárny charakter, značný dosah pre prax /výchova človeka, úprava pracovného prostredia, psychohygieny a i./;

- b/ poznatky o psychickej odolnosti voči záťaži, v praxi overené na skupine parašutistov s cieľom zefektívniť ich výcvik;
- c/ vyvinutie lineárnej metodiky pre snímanie a registráciu bioelektrickej reaktivity kože. Prínos spočíva v zefektívnení experimentálneho výskumu v tejto a príbuzných oblastiach.

2. --

3. --

4. Ostatná vedecká a vedecko-organizačná činnosť

Vypracovala sa ideová koncepcia hlavnej úlohy na 6. päťročnicu, ktorú ústav koordinuje v celoslovenskom meradle; uskutočnili sa vstupné oponentúry čiastkových úloh a neskôršie aj hlavnej úlohy VIII-5-2. Na overenie únosnosti tejto koncepcie sa už t.r. realizovali niektoré sondačné výskumy v oblasti interfunkčných vzťahov pamäti.

Pri príležitosti 20. výročia vzniku ústavu sa vydal formou polopublikácie súpis doterajších prác - "Výberová bibliografia pôvodných prác ÚEP SAV". Pripravilo sa viacero vedecko-informačných materiálov o možnostiach využívania psychológie v socialistickej praxi; tomuto zámeru výdatne pomohol aj "Týždeň otvorených dverí v Ústave experimentálnej psychológie SAV" /v dňoch 12. - 16. V. 1975/. Pracovisko v tomto čase navštívili jednak najvyšší funkcionári Akadémie a jednak psychológovia z rutinných a aplikovaných pracovísk ako aj rôzni záujemci.

Niektorí funkcionári ústavu sa podielali na ideovo-organizačnej príprave IV. zjazdu čs. psychológov, kde pracovníci ústavu predniesli 1 hlavný referát /v spolupráci/ a v sekciách 2 úvodné referáty a 4 referáty.

III. UPLATNENIE VÝSLEDKOV VEDECKO-VÝSKUMNEJ PRÁCE

1-3. Výsledky získané z jednotlivých čiastkových úloh sa realizovali takto :

Psychická záťaž: MNO, VSŽ Košice, ČH Bratislava

Psychofyziológia regulácie: Psychodiagnostika, Výskumný ústav
humánnej bioklimatológie, Výskumný ústav lekárskej bio-
niky

Laterálna preferencia: rezort školstva, súdnictvo, Psychodia-
gnostika, Psychologická výchovná klinika v Bratislave

Pamäť: Katedra pedagogickej psychológie, Inštitút Slovchémie,
Výskumný ústav hygieny

Človek - počítač: Datasystém, Slovnaft, VSŽ Košice

Poznatky z riešených úloh a ostatnej vedecko-výskumnej
činnosti sa uplatnili v expertízach a službách pre iné orgány:

MV KSS - metodika stranického vzdelávania , ÚV SZŽ - výskum
žena a technika; výpočtové práce na ústavnom počítači pre Armád-
ne výskumné pracovisko, Výskumný ústav hygieny práce, Vojen.
polit. akadémiu, Výskumný ústav hygieny, Kated: u psychológie;
expertíza pre Štúdio krátkych filmov; Štát. výsk. ústav dre-
vársky - expertíza o vzhľadovej kontrole.

5. Vedecké pocty a vyznamenania

a-b. --

c. Odmena VK vied o spoločnosti za úspešné vyriešenie čiast-
kovej úlohy štát. plánu pre kolektív oddelenia všeobec-
nej psychológie /zodp. riešiteľ I. Šípoš - 5 000.- Kčs/.

d. Cenu Slov. lekárskej spoločnosti za najlepšiu publikáciu
z oblasti vyššej nervovej činnosti v r.1975 dostal D. Ko-
váč /1 000.- Kčs/.

e. --

IV. SPOLUPRÁCA S PRACOVISKAMI ČSAV A PRACOVISKAMI SAV

V Psychologickom ústave ČSAV v Prahe sa v rámci medzi-
ústavnej dohody využíva naša metodika BRK. Psychologickému la-
boratoriu ČSAV v Brne sa dodala skrátená metodika pre zisťova-
nie laterálnej preferencie v longitudinálnom výskume. S Endo-
krinologickým ústavom SAV sa rozvíjala spolupráca v rámci čiast-
kovej úlohy štát. plánu. S Ústavom experimentálnej pedagogiky
SAV sa spolupracovalo na výskume efektívnosti klasickej a mo-
dernej výuky matematiky.

V. SPOLUPRÁCA S REZORTNÝMI VÝSKUMNÝMI ÚSTAVMI A INÝMI ORGANIZÁCIAMI

a/ Dlhodobejšie sa rozvíja všestranná spolupráca s Inštitútom Slovchémie /prednášky, konzultácie, zapožičanie metodík a i.

Koncom roka boli uzavreté dohody o spolupráci s n.p.Slovnaft Bratislava a VSŽ Košice, Krajská psychologická výchovná klinika Košice.

b/ Spolupracovalo sa s n.p. Psychodiagnostika /spoluautorstvo vo vydaní metódy, posudzovanie testov a i./, ČSAD /uplatnenie psychodiagnostických prístupov/, Výskumný ústav hygieny /longitudinálny výskum/, Čs. výskumný ústav práce a sociálnych vecí /riadenie výskumu v oblasti psychológie práce/, Inštitút riadenia pri vláde SSR /lektorská činnosť/, Inštitút pre cyklickú prípravu a postgraduálne vzdelanie v rezorte školstva, Čs. rozhlas, Čs. televízia, redakcie rôznych časopisov atď.

VI. VÝCHOVA VEDECKÝCH PRACOVNÍKOV

1. V r. 1975 sa v ústave školili 2 interní ašpiranti a 6 externých ašpirantov; Jedna pracovníčka úspešne obhájila kandidátsku dizertačnú prácu a pracuje ako vedecká pracovníčka v ústave. V ústave sú 2 pracovníčky na študijnom pobyte. Výchova vedeckých pracovníkov týmito formami má svoju slabinu v tom, že po skončení štúdia nie je zabezpečená kontinuálna pracovná činnosť v ústave.

Boli ukončené 2 doktorské dizertačné práce a sú v schvaľovacom pokračovaní.

2. Pedagogická činnosť na vysokých školách mali :

dr. J. Daniel, CSc.

dr. D. Kováč, DrSc.

dr. M. Stríženec, CSc.

dr. I. Šípoš, CSc.

dr. A. Uherík, CSc.

G. Farkaš, prom. ped.

Z. Droppová, prom. fyz.

I. Sarmány, prom. psych.

3. --

4. Na ústave pracovalo 5 pomocných vedeckých síl, ktoré sa v podstate osvedčili. Pracovníci ústavu viedli 11 diplomových prác, posúdili 4 diplomové práce, 4 kandidátske dizertačné práce, 3 habilitačné práce a 6 záverečných správ z výskumu.
5. --
6. --
7. Poskytovanie metodík Katedre psychológie FF UPJŠ Košice.

VII. ROZBOR ZAHRANIČNÝCH STYKOV V ROKU 1975

Pri plánovaní zahraničných stykov sa ústav plne riadil predovšetkým politicko-teritoriálnym kritériami a potrebami zabezpečenia hlavnej výskumnej činnosti. Požiadavky ústavu boli podľa nášho názoru čo do rozsahu primerané: plán obsahoval 7 krátkodobých vyslaní do socialistických krajín, avšak schválená bola len 1 cesta do ZSSR; ďalšie 4 cesty boli zaradené ako neplánované cesty na pozvanie. Napriek tomu sa však plán nerealizoval /s výnimkou 1 cesty do Poľska/, a to nie z našej viny.

V porovnaní s rokom 1974, kedy sa vyvinula podobná situácia - je tohoročný stav maximálnym zhoršením. Za týchto okolností možno povedať, že Ústavu experimentálnej psychológie sa napriek tomu, že má rozvinuté medzinárodné kontakty inými formami, touto formou, t.j. vyslaním pracovníkov neumožnilo plniť svoje poslanie. Tento stav pokladáme za kritický, vyžadujúci si podstatnú nápravu.

Pokiaľ ide o prijatia, riadili sme sa podobnými kritériami ako pri vysielaní. V porovnaní s minulým rokom však došlo k značnému zvýšeniu /spolu 24 hostí zo socialistických krajín a 2 z kapitalistických v porovnaní s 2 hosťami r. 1974/. Tento stav zahŕňa z jednej polovice účastníkov medzinárodnej konferencie "Experiment v psychológii", ostatné prijatia boli individuálne, resp. v malých skupinách.

Potrebné je upozorniť na to, že ústav má už viac rokov naprosto pasívne medzinárodné styky, a to aj napriek opätovným požiadavkám po náprave. Potešiteľným zjavom je, že v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi prejavujú o naše pracovisko záujem psychológovia prevažne zo socialistických krajín.

A. Spolupráca s krajinami socialistického tábora

1. Bola pripravená dohoda na budúcu päťročnicu s ZSSR a MĽR.
2. --
3. Bolo schválené zapojenie do ergonomického programu RVHP na budúcu päťročnicu.
4. - 5. --
6. .

B. Styky s kapitalistickými štátmi

1. a/ Vyslania: --
b/ Prijatia: Australia - 1 /dr. A. Landuer/
2. Výmena publikovaných separátnych výtlačkov

C. --

D. Medzinárodné organizácie

Jeden pracovník je členom Medzinárodnej asociácie aplikovanej psychológie.

E. --

F. Vedecké stretnutia v ČSSR

Za nosnú akciu medzinárodných stykov možno za daného stavu pokladať konferenciu pri príležitosti 20. výročia vzniku ústavu "Experiment v psychológii". Zúčastnilo sa na nej 50 odborníkov, z toho 12 zahraničných /10 zo socialistických krajín/. Prínos konferencie spočíva v konfrontovaní použiteľnosti experimentálnej metódy - profilujúceho to spôsobu bádania v ústave - na skúmanie vyšších a zložitejších psychických procesov, ktoré bude ústav ako koordinujúce pracovisko riešiť v rámci štátneho plánu výskumu v 6. päťročnici. Vzhľadom na zameranie konferencie, účasť špičkových bádateľov zo socialistických krajín /vysoko reprezentatívna delegácia zo ZSSR / a širšie výsledky /dohovory o spolupráci/, možno uvedenú konferenciu považovať za najvýznamnejšie psychologické podujatie v ČSSR za posledné roky.

G. Tabuľková časť

Ústav experimentálnej psychológie SAV

Počet uskutočnených zahraničných akcií v roku 1975 /v osobách/

Krajina	A. Vysielanie	B. Prijatie na pracovisku	C. Prijatia /konferencie sympoziá atď. v ČSSR	D. Celkový objem /vysielania + prijatia/ A.+B.+C.
1. <u>Socialistické štáty</u>				
BĽR	-	1	1	2
MĽR	1	2	2	5
NDR	-	-	2	2
PĽR	1	-	1	2
RSR	-	-	+	-
ZSSR	-	9	4	13
SFRJ	-	-	-	-
MoĽR	-	-	-	-
VDR	-	-	-	-
KĽDR	-	-	-	-
KST: spolu	2	12	10	24
2. <u>Kapitalistické štáty</u>				
Austrália	-	1	-	1
NSR	-	-	2	2
KŠ: spolu	-	1	2	3
3. <u>Rozvojové krajiny</u>				
Celkový objem stykov	2	13	12	27

VIII. KULTÚRNO-POLITICKÁ, EDIČNÁ A VEDECKO-POPULARIZAČNÁ ČINNOSŤ

1. Hlavné kultúrno-politické akcie

Slávnostné a pracovné zhromaždenie Slovenskej psychol. spoločnosti pri SAV dňa 18.IV.75, na ktorom sa ústav prezentoval odborným programom.

2. Edičná činnosť

Ústav vydáva vo Vydavateľstve Veda časopis *Studia psychologica*, ktorý neformálne možno pokladať za reprezentatívny časopis základného výskumu v psychologických vedách krajín socialistického spoločenstva. Spojenie s praxou sa zabezpečuje vydávaním polopublikácie *Správy ÚEP SAV* /resp. v zahraničnej verzii *Reports*/, kde sa skrátenou formou odovzdáva výber výsledkov ústavu pre potreby psychológov v praxi. T.r. vyšlo 26 čísiel. V roku 1975 pracovisko vydalo 4 pôvodné knižné publikácie /pozri zoznam/. Okrem toho ďalšie 2 publikácie boli odovzdané do tlače.

3. Vedecko-popularizačná činnosť

- a/ Spolupráca so Socialistickou akadémiou pokračovala jednak funkciami a jednak lektorskou činnosťou;
- b/ Dvaja pracovníci sa aktívne zapojili do činnosti ergonomickej sekcie VTS;
- c/ V Slovenskej psychol. spoločnosti sú traja pracovníci členmi výboru a jeden pracovník je členom výboru Čs. psychol. spoločnosti. Pri ústave je sekretariát SPS a pracovník ústavu je vedeckým tajomníkom spoločnosti.

4. Popularizačná, propagačná činnosť pracoviska

- 1. L. Arbet: *Voľný čas detí /Výživa a zdravie/*
- 2. O. Árochová: *Rasistické tendencie vo vývinových teóriach /Jednotná škola/*
- 3. V. Bíro: *Psychológia športu v ZSSR /Trenér/*
- 4. J. Daniel: *Vplyv novej techniky na mladú generáciu /Technické noviny/*

5. Z. Droppová, I. Sarmány: Fyzický tréning a záťaž /Tréner/
6. G. Farkaš: Umelý intelekt /Smena/
7. O. Halmiová: Ľudia, situácie, výkony /Učiteľské noviny/
8. O. Halmiová: Psychológia a rasizmus /Nové slovo/
9. G. Horkovič; L. Ďurič: Výchova detí v rodine /Rozhlas/
10. G. Horkovič, L. Ďurič: Výchova rodičov /Rozhlas/
11. G. Horkovič, L. Ďurič: Náledky nesprávnej výchovy /Rozhlas/
12. G. Horkovič, L. Ďurič: Social. výchova v škole
/Rodina a škola/
13. A. Kellö: Ovládanie jazyka a svetozázor /Smena/
14. D. Kováč: Psychológia v súčasnosti /Rozhlas/
15. D. Kováč: Hodnotenie žiakov /Rozhlas/
16. D. Kováč: Parapsychológia /Svet socializmu/
17. D. Kováč: Formovanie postojov k ZSSR: psychologická analýza /materiály SÚV ZČSSP/
18. R. Kostolanský: Železničná psychológia a sovietska inž. psychol. /Železničiar/
19. I. Sarmány: Psychológia v úrazovej prevencii /Myjavské hnutie/
20. M. Stríženeč: Socialistická iniciatíva /Rozhlas/
21. E. Šebová: Alkohol a nálada /PaS/
22. E. Šebová: O abstinencizme /Roháč/
23. E. Šebová: Domov a ľudské vzťahy /Televízia/
24. I. Šípoš: Psychológia v športe /8 príspevkov Práca/
25. I. Šípoš: Medziľudské konflikty - 10 relácií /Vždy s úsmevom - rozhlas/
26. I. Šípoš: Hrdina v ľudskom vedomí /Nové slovo/
27. I. Šípoš: Psychická rovnováha /Nové slovo/
28. I. Šípoš: K metodike stranického vzdelávania /Rozhlas/
29. I. Šípoš: Ľudský činiteľ a práca - 4 relácie /Rozhlas/
30. M. Štukovská: Na zamyslenie mužom i ženám /Práca/
31. A. Uherík: Joga a žena /Slovenka/
32. A. Uherík: Masovo-politická práca a stranické vzdelávanie /Pravda/

Z Á V E R

Vedeckovýskumná činnosť ústavu sa v uplynulom roku najvýraznejšie prejavila v úspešnom splnení všetkých čiastkových úloh štátneho plánu výskumu. Vyzdvihnúť treba skutočnosť, že okrem analytických štúdií sa z týchto úloh už vypracovali aj faktovo-syntetické práce, určené pre odbornú verejnosť v Československu.

Za významnú vedeckoorganizačnú prácu možno považovať prípravu hlavnej úlohy 6. päťročnice; vychádza zo spoločenských potrieb a politických smerníc najvyšších stranických orgánov a umožňuje efektívnu medzinárodnú spoluprácu.

30. výročie oslobodenia ČSSR a 20. výročie vzniku ústavu sa stalo podnetom pre celý rad podujatí pracovno-hodnotiaceho, aplikačného a koncepčného charakteru.

Odbornej verejnosti sa sprístupnili vedúce princípy experimentálneho psychologického výskumu ako aj systematická informácia o výsledkoch 20-ročnej činnosti tunajšieho pracoviska.

Rok 1975 by mohol byť predelom v napojení ústavu do medzinárodnej vedecko-výskumnej kooperácie v rámci krajín socialistického spoločenstva. Významným podielom k tomu prispela medzinárodná konferencia "Experiment v psychológii", výsledky ktorej bude treba využiť pre širšie koncipovanú publikáciu. Pri tomto stretnutí sa kodifikovali dohovory o vedecko-výskumnej spolupráci s partnerskými ústavmi so ZSSR, MĽR a perspektívne s NDR.

Výsledky práce za uplynulý rok pokladáme za veľmi úspešné, a to aj napriek protirečivým skutočnostiam, že nedošlo k náprave kritickéj priestorovej situácie a tým k zlepšeniu podmienok práce; tento stav je nielen objektívnym limitujúcim činiteľom celkovej činnosti, ale je už aj subjektívne neudržateľný.